

FINAŁ OLIMPIADY HISTORYCZNO-PRAWNEJ
im. Prof. Michała Szczanieckiego – edycja 2023/2024

Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego wraz z Polskim Towarzystwem Historii Prawa zaprasza na kolejną edycję ogólnopolskiego konkursu historyczno-prawnego, jakim jest Olimpiada Historyczno-Prawna im. prof. M. Szczanieckiego (dalej: „Olimpiada”).

Tegoroczna edycja Olimpiady będzie przebiegała według poniższych zasad:

- 1.** Finałiści zostaną wyłonieni przez poszczególne ośrodki akademickie w eliminacjach wydziałowych (organizatorzy finału nie narzucają w tej materii żadnych rozwiązań – pozostają one jak co roku w kwestii poszczególnych ośrodków) oraz zgłoszeni organizatorowi finału Olimpiady najpóźniej **do dnia 10 maja 2024 r. do godz. 23:59**.
- 2.** Każdy z ośrodków akademickich może zgłosić **maksymalnie 2 uczestników**.
- 3.** Finał Olimpiady odbędzie się w budynku WPiA UJ przy **ul. św. Anny 6 w sali „Przewiązka” dnia 27 maja 2024 r. od godz. 12.00**.
- 4.** Uczestnicy Olimpiady występują indywidualnie, reprezentując ośrodek akademicki, który ich zgłosił.
- 5.** Olimpiadę wygrywa uczestnik, który zdobędzie największą liczbę punktów. Dla laureatów organizator przewiduje nagrody rzeczowe.
- 6.** Zakres zagadnień poruszanych podczas finału Olimpiady obejmuje 3 bloki tematyczne, spośród których każdy dzieli się na 3 moduły:
 - 1) Powszechna historia państwa i prawa:
 - a) kształtowanie się współczesnej procedury cywilnej XVI-XX w.
 - b) prawo małżeńskie długiego XIX w. (1789-1914)
 - c) ewolucja kary od monarchii absolutnej do państwa demokratycznego (XVI-XX w.)
 - 2) Historia państwa i prawa polskiego:
 - a) postępowanie sądowe w Rzeczypospolitej szlacheckiej w XVI-XVIII w.;
 - b) prawo spadkowe w zaborze austriackim w XIX w.;
 - c) prawo karne materialne w II RP;
 - 3) Prawo rzymskie:
 - a) wartości i zasady prawa spadkowego z perspektywy prawa rzymskiego i tradycji romanistycznej;
 - b) zasada i granice swobody umów z perspektywy prawa rzymskiego i tradycji romanistycznej;
 - c) rzymska własność a nowożytne ograniczenia prawa własności w interesie publicznym.
- 7. Wraz ze zgłoszeniem** należy przypisać do każdego z uczestników 2 moduły, po jednym z dwu wybranych bloków tematycznych. Uczestnicy Olimpiady będą odpowiadać na dwa wylosowane pytania, po jednym z każdego ze wskazanych przy zgłoszeniu modułów.
- 8.** Pytania obejmują krótkie opisy zagadnień, stany faktyczne lub teksty źródłowe, w oparciu o które uczestnik powinien sformułować

Wydział Prawa

i Administracji

ul. Gołębia 24

PL 31-007 Kraków

tel. 48(12) 663 11 65

tel. 48(12) 422 37 42

email: wpia@uj.edu.pl

- odpowiedź przedstawiającą wyjaśnienie danego zagadnienia, rozwiązanie stanu faktycznego lub interpretację tekstu źródłowego.
- 9.** Uczestnicy udzielają odpowiedzi publicznie, w obecności innych uczestników, opiekunów oraz widzów. Każda z wypowiedzi może trwać maksymalnie 5 minut, tj. łącznie 10 minut na jednego uczestnika.
- 10.** Wypowiedzi uczestników oceniają komisje właściwe ze względu na wybrane przez uczestnika bloki tematyczne. W pracach każdej z komisji biorą udział przedstawiciele organizatora oraz przedstawiciele ośrodków akademickich, które zgłosiły uczestników. Wypowiedzi są oceniane z uwzględnieniem propozycji wzorcowej odpowiedzi zaproponowanej przez organizatorów.
- 11.** Informacje bieżące na temat Olimpiady Historyczno – Prawnej zamieszczane będą na stronie Katedry Powszechnej Historii Państwa i Prawa UJ: <https://common.law.uj.edu.pl/>.
- 12.** Literatura ogólna polecana dla uczestników:
- 1) w zakresie powszechnej historii państwa i prawa:
Dziadzio A., *Powszechna historia prawa*, Warszawa 2020;
 - 2) w zakresie historii państwa i prawa polskiego:
Bardach J., Leśnodorski B., Pietrzak M., *Historia ustroju i prawa polskiego*, Warszawa 2010 [w zakresie XIX-XX w.];
Uruszczak W., *Historia państwa i prawa polskiego (966-1795)*, Warszawa 2021 lub wcześniejsze wydania [w zakresie do XVIII w.];
 - 3) w zakresie prawa rzymskiego:
Dajczak W., Giaro T., Longchamps de Bérier F., *Prawo rzymskie. U podstaw prawa prywatnego*, Warszawa 2018.
- 13.** Literatura szczegółowa właściwa dla poszczególnych modułów zalecana dla uczestników (dostępna online):
- 1) w zakresie powszechnej historii państwa i prawa:
 - a) Dziadzio A., *Stosowanie francuskiej procedury cywilnej przez sądy Wolnego Miasta Krakowa (1815-1846)*, „Prawo i Więź” 2023, t. 46, nr 3, s. 155 -177;
 - b) Pomianowski P. *Rozwód w XIX w. na centralnych ziemiach polskich. Praktyka stosowania Kodeksu Napoleona w latach 1808-1852*, Warszawa 2018, s. 167-209;
 - c) Janicka D., *Spór o teorie kary w dobie klasycznej szkoły prawa karnego na ziemiach polskich i niemieckich XIX wieku*, „Prace Komisji Historii Nauki PAU” 2000, t. 2, s. 107-126;
 - 2) w zakresie historii państwa i prawa polskiego:
 - a) Moniuszko A., *Prawo sądowe Rzeczypospolitej szlacheckiej (XVI-XVIII w.). Zarys wykładu z wyborem źródeł*, Warszawa 2017, s. 53-61;
 - b) Koredczuk J., *Zasady dziedziczenia nieruchomości według Allgemeines Bürgerliches Gesetzbuch w XIX wieku*, „Krakowskie Studia z Historii Państwa i Prawa” 2013, t. 6, z. 3, s. 259–266;
 - c) Łysko M., *Kodeks Makarewicza w ocenie środowiska tzw. młodych prawników w II Rzeczypospolitej Polskiej*, „Czasopismo Prawno-Historyczne” 2023, t. 75, nr 2, s. 37-53;

- 3) w zakresie prawa rzymskiego:
- a. Longchamps de Bériér F., *Stalność a zmienność szczegółowych regulacji prawa spadkowego Niepodległej*, „Forum Prawnicze” 2018, nr 2, s. 3–24;
 - b. Longchamps de Bériér F., *'Mandatum incertum' w klasycznym prawie rzymskim*, „Prawo Kanoniczne” 1994, nr 37.1-2, s. 223–248;
 - c. Kupiszewski H., *Rozważania o własności rzymskiej*, „Czasopismo Prawno-Historyczne” 1984, nr 2, t. 36, s. 27–55.

14. Po zakończeniu konkursu planowane są **warsztaty** organizowane przez Polskie Towarzystwo Historii Prawa (PTHP). Uczestnicy konkursu uzyskają możliwość interpretacji i dyskusji nad historycznymi źródłami praktyki sądowej pod kierunkiem wykwalifikowanych Badaczek i Badaczy historii prawa z całej Polski. Udział w warsztatach jest dobrowolny i zostanie potwierdzony i nagrodzony odrębnym certyfikatem.

15. W sprawach bieżących uprzejmie prosimy o kontakt z przedstawicielami komitetu organizacyjnego Olimpiady z poszczególnych Katedr i PTHP:

- 1) dr Piotr Michalik, piotr.jan.michalik@uj.edu.pl
- 2) dr Jakub Pokoj, jakub.pokoj@uj.edu.pl
- 3) dr Grzegorz Blicharz, grzegorz.blicharz@uj.edu.pl
- 4) dr Tomasz Kucharski (warsztaty), sekretarz@pthp.pl

Z wyrazami szacunku

prof. dr hab. Andrzej Dziadzio
(Katedra Powszechnej Historii Państwa i Prawa)

prof. UJ dr hab. Izabela Lewandowska-Malec
(Zakład Historii Prawa Polskiego)

ks. prof. dr hab. Franciszek Longchamps de Bériér
(Katedra Prawa Rzymskiego)

prof. UJ dr hab. Maciej Mięka
(Polskie Towarzystwo Historii Prawa)

Wydział Prawa

i Administracji

ul. Gołębia 24

PL 31-007 Kraków

tel. 48(12) 663 11 65

tel. 48(12) 422 37 42

email: wpia@uj.edu.pl